

Naslov: Gledališče

Avtor: Anja Radaljac

Rubrika/Oddaja: KULTURA

Žanr: RECENZIJA

Površina/Trajanje: 316,70

Naklada: 35.475,00

Gesla: LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Ocenjujemo

Gledališče

Sedem vprašanj o sreči

režija Tomi Janežič

Lutkovno gledališče Ljubljana

★★★★★

Maeterlinckova *Modra ptica* sledi ključnim etapam klasičnega junakovega potovanja ter zajema številne arhetipske podobe. Sestra in brat, otroka iz revne družine, v sanjskem alegoričnem svetu iščeta modro ptico – srečo – ter se pri tem srečujeta z umrlimi bližnjimi (babico, dedkom, bratci in sestricami) pa tudi z govorečimi živalmi in predmeti. Dramsko delo s fantastičnimi elementi raziskuje vprašanje, »kaj je sreča« in kje jo najdemo, načenja tudi tematike družinskih odnosov ter smrti.

Prav raziskovanje smrti je v ospredju v predstavi *Sedem vprašanj o sreči*, ki se zgodbeno in motivno napaja pri *Modri ptici*, a njeno arhetipsko pripoved hkrati spiše na novo, s čimer kaže na njeno občost ter hkrati univerzalnost. V predstavi se tako srečujemo z zgodbo Borisa (Boris Kos) in Anje (Anja Novak), brata in sestre, ki sta pred leti izgubila brata Lovra (Lovro Finžgar), kar je globoko zaznamovalo družino, zlasti njuno mamo, pa tudi materin in očetov odnos. Hkrati v zgodbo vstopajo druga razmerja in smrti – smrt dedka Jureta (Jure Lajovic), smrt

mačka Matije, smrt soseda Iztoka (Iztok Lužar) in nekatere druge. Skozi gledališke slike, ki so velikokrat reminiscence teh smrti ali dogajanja, tesno povezanega z njimi (npr. slika v tunelu prikazuje, kako je šla družina, še ko je bil dedek živ, odstranit njegovo prikolico), se izrisujejo medosebni odnosi in širše dogajanje v družini; nasilje med očetom in mamo (Nataša Keser, Gašper Malnar) ter do otrok, zanemarjanje starševskih dolžnosti pa tudi izmuzljivi, hipni trenutki sreče.

Predstava ob pripovedi o tej družini ter njihovih sosedih nenehno raziskuje in v metafizičnem diskurzu reflektira tudi medij gledališča; kakor so spomin in domišljija prostori vzpostavljanja minulega in nemogočega, je tudi gledališče, po katerem potujemo z režiserjem (Tomi Janežič) ter njegovim spremljevalcem čarovnikom (Matej Recer), prostor magičnega, kjer je igralec čarodej, režiser pa tisti, ki inscenira prostor in potek »šova«. Režiserjevo poseganje v dogajanje je večinoma dobro zastavljeno in tvori duhovit vzporedni tok dogajanja.

Z dolžino predstave – sedem ur – se razvije specifična atmosfera (nekoliko jo razbija hoja občinstva z enega prizorišča na drugo), v kateri se gledalstvo vključi v družino in biva z njo; pri tem pride do izraza izhodiščna arhetipskost *Modre ptice*: v družinski zgodbi, ki jo spremljamo, so doživeta številna

obča čustva, denimo izgube, sreče, žalosti, bolečine, sramu, strahu, osamljenosti ..., pripoved vzbuja empatijo in hkrati poistovetenje, dolžina predstave pa tokrat deluje v prid globini izkustva.

Režija predstave je mojstrska, sodelovanje med režijo, scenografijo ter likovno podobo lutk (Branko Hojnik) pa izjemno: predstava ima več prizorov, ki so absoluten estetski (in estetsko-emocionalni) presežek; kot lajtmotiv se pojavljata zlasti megla in sneženje, ki ustvarjata čudovito trpko, žalostno, a hkrati nežno in toplo atmosfero, v katero je nemalokrat tudi eksplicitno, a zelo neprisljivo vključeno občinstvo: v nekem prizoru gledalci ter ustvarjalna ekipa sedijo skupaj v krogu in z migajočimi stopali sestavljajo »ogenj«, skupaj obedujejo in poslušajo zgodbe.

Redke predstave občinstvo tako posrkajo ter ga ob celotni ustvarjalni ekipi (vključno s tonskimi in lučnimi mojstri) celovito vključijo v dogajanje ter hkrati ustvarijo tako pravljične, a obenem pomensko bogate in odprte prizore. Hkrati je *Sedem vprašanj o sreči* predstava, v kateri celotna ustvarjalna ekipa deluje izvrstno povezano in usklajeno. To je tudi izredno detajlirana predstava, v kateri je mogoče odkrivati neštete pomene ter interpretacije, tako na metafizičski kot na pripovedni, idejni ter estetski ravni. Izredno!

ANJA RADALJAC